

Kehitysvammaisten Tukiliitto

Toimintasuunnitelma 2018

Liittokokous 20.5.2017

Johdanto

Tässä toimintasuunnitelmassa esitetään uudet asiat ja toimintavuoden 2018 painopisteet. Toiminnan suunnittelua ohjaa Kehitysvammaisten Tukiliiton *strategia 2017 - 2020 "Yhdessä yhdenvertaisuutta"*.

Tämän suunnitelman rakenteessa on huomioitu Tukiliiton rahoituksen rakenne: sosiaali- ja terveysministeriön kohdennetut avustuskohteet on esitetty jokainen erikseen, oman otsikkonsa alla. Tämän toivotaan lisäävän toimintasuunnitelman selkeyttä.

Vaikuttamistoiminta

Osallisuuden edistäminen

Tavoitteet

Tavoitteena on edistää kehitysvammaisten ihmisten osallisuuden ja kansalaisuuden toteutumista vaikuttamistyön, koulutuksen, neuvonnan ja viestinnän keinoilla. *Tavoitteena on myös omaisten ja läheisten tukeminen ja auttaminen.*

Toiminnan sisältö ja toteutus

Pidämme Kansalaistoiminnan Aluetreffit-kiertueella koulutuspuheenvuorot osallisuudesta (Yhdessä yhdenvertaisuutta yhdistystoiminnassa).

Järjestämme yhdistyskoulutuksia osallisuudesta.

Järjestämme koulutusta kehitysvammaisille aikuisille osallisuudesta ja vaikuttamisesta omassa elämässä. Koulutuksen muodon suunnittelemme vuonna 2017 toteuttavan pilottikurssin ja siitä saatavien kokemusten ja palautteiden perusteella.

Koulutamme tilausten mukaan aiheista kehitysvammaisten ihmisten osallisuus ja kansalaisuus yhteiskunnassa, jäsenten yhdenvertainen osallisuus yhdistystoiminnassa, kehitysvammaisen perheenjäsenen osallisuus perheessä ja nuoren itsenäistyminen, työ- ja päivätoiminnan kehittäminen, palkkatyöllistymisen mahdollisuudet.

Osallistumme aktiivisesti valittujen yhteistyöverkostojen toimintaan kuten KVANK Työn ja päivätoiminnan valiokuntaan ja sen mahdollisiin alatyöryhmiin, Vammaisfoorumin Työllisyysryhmään, Opinnoista töihin nivelvaiheen tuen -yhteistyöryhmään ja hankkeiden ohjausryhmiin (Palkkaa mut -hanke, KELPO-hanke, NEO Omapolun ja Tampereen kaupungin kehittämishanke).

Annamme neuvontaa sähköpostitse, puhelimitse ja henkilökohtaisesti tavaten työ- ja päivätoimintaa, palkkatyöllistymistä, jatko-opintoja, yhdenvertaisuutta, osallisuutta ja kansalaisuutta koskevissa kysymyksissä.

Viestinnässämme painotamme yhdenvertaisuuden ja osallisuuden näkökulmaa.

Tulokset ja vaikutukset

Koulutuksien tuloksena kuulija saa perustellun tiedon ja Tukiliiton näkökulman koulutuksen aiheesta.

Kehitysvammaisille ihmisille suunnattujen osallisuuskoulutusten tuloksena koulutukseen osallistujat saavat perustellun tiedon ja Tukiliiton näkökulman koulutuksen aiheesta.

Tukiliiton jäsenyhdistyksille suunnattujen koulutusten tuloksena osallistujat ovat tietoisia, miten kehitysvammaisen ihmisen itsemääräämisen ja osallisuuden toteutumista voi tukea.

Verkostoyhteistyön tuloksena teemme laajapohjaisempia ja vaikuttavampia lausuntoja, pystymme olemaan mukana useammassa tapahtumassa, kuin pelkästään omana toimintanamme pystyisimme. Verkostojen muut toimijat saavat tietoa kehitysvammaisten erityistarpeista ja me saamme tietoa ja näkemystä oman työmme pohjaksi.

Neuvonnan tuloksena neuvoa kysyvät saavat ajankohtaista tietoa ja Tukiliiton näkemyksen kehitysvammaisten ihmisten työ- ja päivätoimintaa, palkkatyöllistymistä, jatko-opintoja, yhdenvertaisuutta, osallisuutta ja kansalaisuutta koskevissa kysymyksissä.

Viestinnän tuloksena lukija tai kuulija saa perustellun tiedon ja Tukiliiton näkemyksen osallisuudesta ja yhdenvertaisuudesta.

Seuranta ja arviointi

Koulutuksista seuraamme indikaattoreina osallistujamääriä ja keräämme palautetta. Neuvontaamme tulleista yhteydenotoista ja media- sekä yhteistyöpyynnöistä keräämme määrällistä tietoa. Tiimin työntekijät tekevät jatkuvaa itsearviointia työn kehittämiseksi.

Oikeuksien valvonta

Tavoitteet

Jäsenistömme ja ammattilaisten tietoisuus lisääntyy YK:n vammaissopimuksen mukaisista oikeuksista ja sitä kautta kehitysvammaiset ihmiset ja heidän läheisensä osaavat käyttää hyväkseen sopimuksen tuomia mahdollisuuksia.

Tulevassa palvelurakenteen muutoksessa kehitysvammaisten henkilöiden ja perheiden oikeuksien valvontaan kiinnitetään erityistä huomiota, koska palvelujen järjestämistä vastuu siirtyy maakunnille.

Kehitysvammaisten ihmisten palvelut kehittyvät tai ainakin olennaisimmat oikeudet säilyvät toimeenpantaessa sote- ja maakuntauudistusta sekä uudistettua sosiaalihuollon yleis- ja erityislainsäädäntöä, erityisesti uutta vammaislakia ja laajapohjaista itsemääräämisoikeuslakia.

Sote-uudistuksen valmistelua seurataan tarkoin ja huolehditaan siitä, että kehitysvammaisten henkilöiden ja perheiden tarvitsemat palvelut toteutuvat vähintään nykytasoisina. Vammaisten palveluohjaukseen ja palveluihin kiinnitetään erityistä huomiota.

Palveluntuottajien toimintaa seurataan niin, että palvelut tuotetaan asianmukaisesti ja laadukkaasti.

Tukiliitto pyrkii saamaan muutoksen hankintalain soveltamisalaan niin, että vammaisten henkilöiden elämänmittaiset palvelut jätetään soveltamisalan ulkopuolelle. Tukiliitto seuraa kehitysvammaisten henkilöiden ja perheiden osallisuuden toteutumista kilpailutuksissa.

Saamme puolustettua kehitysvammaisten ihmisten oikeuksia palvelujärjestelmän muutoksessa ja säästöpainneissa esimerkiksi estämällä pakkomuuttoja, huonoa kohtelua sekä toimeentuloa uhkaavia asiakasmaksuja.

Kehitysvammaisten ihmisten, heidän läheistensä ja työntekijöiden tietoisuus itsemääräämisoikeudesta lisääntyy.

Edunvalvonnan tarpeen arviointi tehdään ”ehdotuksen menettelytavoista edunvalvonnan tarpeen arvioimisessa” mukaisesti ja itse edunvalvontaa kehitetään niin, että edunvalvojina toimivien läheisten asemaa helpotetaan ja tarpeettomasta kirjanpidosta ja raportoinnista maistraateille pyritään eroon. (Tämä voisi olla osa normien purkamista.)

Osallistumme YK:n vammaissopimuksen vaihtoehtoisen raportin kirjoittamiseen ja kokoamiseen sekä vaikutamme Suomen maaraportin sisältöön siten, että raportointiprosessi edistää sopimuksen mukaisten oikeuksien toteutumista.

Toiminnan sisältö ja toteutus

Viestimme YK:n vammaissopimuksesta ja seuraamme sen vaikutuksia. Korostamme erityisesti kehitysvammaisille henkilöille tärkeitä artikloita ja sitä, kuinka niitä on mahdollista toteuttaa arjessa. Vaikutamme YK-sopimuksen kansallisiin täytäntöönpano- ja seurantaelimiin siten, että ne ottavat sopimuksen edistämisen, seuranta- ja valvontatehtävissään huomioon kehitysvammaiset henkilöt.

Lakineuvontatoiminnassa korostamme erityisesti YK:n vammaissopimuksen ja uuden vammaislain mukaisia oikeuksia sekä itsemääräämisoikeutta. Jatkamme ja kehitämme edelleen yhteistyötä aluehallintovirastojen kanssa erityisesti yhteistyöpäivien järjestämisessä kehitysvammahuollon viranhaltijoille ja muille ammattilaisille.

Tuleva vuosi on merkittävää aikaa valmistauduttaessa uuden palvelurakenteen ja uuden lainsäädännön toimeenpanoon. Tuemme viranomaisten toimeenpanotyötä ja vaikutamme esimerkiksi lainsoveltamisoppaiden sisältöön. Koulutamme kehitysvammaisia ihmisiä ja heidän läheisiään sekä resurssien mahdollistamissa rajoissa myös alan ammattilaisia siten, että he saavat tietoa uudistuneen lainsäädännön tavoitteista ja tarkoituksesta sekä uudeltaisista palveluvaihtoehdoista.

Järjestämme yhdessä liiton muiden toimijoiden sekä yhteistyökumppaniemme kanssa koulutus- ja keskustelutilaisuuksia erityisesti perheille ja muille läheisille henkilöille itsemääräämisoikeuden sekä osallisuuden sisällöstä ja merkityksestä kehitysvammaisen ihmisen elämässä. Erityisesti korostamme tuetun päätöksenteon merkitystä itsemääräämisoikeuden ja osallisuuden edistäjänä. Tuemme Me Itse ry:tä itsemääräämisoikeuden edistämistehtävässä muun muassa osallistumalla asiantuntijana heidän järjestämiinsä tilaisuuksiin.

Laadimme yhdessä muiden järjestöjen kanssa YK:n vammaisten oikeuksien komitealle vaihtoehtoisen kansalaisjärjestöraportin YK:n vammaissopimuksen toteutumisesta. Hyödynnämme raportoinnissa ihmisoikeuksien toteutumisesta keräämiämme tietoja ja kokemuksia. Vaikutamme myös Suomen maaraportin sisältöön yhdessä muiden vammaisjärjestöjen kanssa.

Edistämme vaikeimmin kehitysvammaisten ihmisten osallisuutta ja mallinamme keinoja, joilla tuemme heidän omatoimisuuttaan mahdollisimman suuren autonomian toteutumiseksi.

Tulokset ja vaikutukset

Yleinen tietoisuus YK-sopimuksesta lisääntyy ja erityisesti kehitysvammaiset henkilöt ja heidän läheisensä tulevat tietoisiksi YK:n vammaissopimuksen heille turvaamista oikeuksista. Vaikutuksena kehitysvammaiset henkilöt oppivat yhä paremmin tunnistamaan oikeuksiaan ja vaatimaan niiden toteutumista arjessa.

YK-sopimuksen kansalliset täytäntöönpano- ja seurantaelimet saavat tietoa kehitysvammaisiin ihmisiin kohdistuvista ihmisoikeusloukkauksista, jolloin ne voivat puuttua niihin omilla keinoillaan. Vaikutuksena kehitysvammaisten ihmisten ihmisoikeudet vahvistuvat pitkällä aikavälillä.

Kehitysvammaisilla ihmisillä on mahdollisuus saada yksilöllisen tarpeensa mukaiset palvelut. Kehitysvammaiset ihmiset ja heidän perheensä sekä ammattilaiset saavat ajanmukaista ja erityisesti kehitysvammaisuuden haasteisiin liittyvää juridista tietoa palveluista ja tukitoimista yhdistettynä hyviin käytäntöihin ja arjen kokemuksiin. Ammattilaisille annettun tiedon tuloksena palvelujärjestelmä vastaa paremmin kehitysvammaisen ihmisen avun ja tuen tarpeisiin kuntatasolla. Saamme kehitysvammaisten ihmisten erityistarpeita huomioivia päätöksiä, joiden avulla kehitysvammaiset ihmiset saavat paremmin palveluja. Annamme tietoa ja välineitä puuttua esimerkiksi pakkomuuttoihin, huonoon kohteluun sekä toimeentuloa uhkaaviin asiakasmaksuihin.

Uutta palvelurakennetta valmistelevat ja uudistunutta lainsäädäntöä toimeenpaneavat viranomaiset ja päättäjät ottavat uudistusten toimeenpanossa paremmin huomioon kehitysvammaisten ihmisten erityistarpeet. Uudistunut lainsäädäntö mahdollistaa asiakkaan yksilöllisistä tarpeista lähtevien palveluiden kehittämisen ja turvaa vähintään nykyisen palvelutason. Lain soveltajat ymmärtävät uuden itsemääräämisoikeuslain tavoitteet ja keskeisen sisällön, minkä seurauksena itsemääräämisoikeus vähitellen vahvistuu.

Kehitysvammaiset henkilöt, heidän läheisensä ja työntekijät ymmärtävät, mitä itsemääräämisoikeus tarkoittaa ja kuinka sitä on mahdollista vahvistaa arjessa. Kehitysvammaiset henkilöt, heidän läheisensä ja työntekijät saavat tietoa tuetusta päätöksenteosta ja ymmärtävät, mitä se tarkoittaa. Vaikutuksena tuetun päätöksenteon käyttö vähitellen lisääntyy.

Suomen ensimmäinen YK:n vammaissopimusta koskeva maaraportti sekä Tukiliiton ja muiden kansalaisjärjestötoimijoiden laatima vaihtoehtoinen raportti ja niiden käsittely YK:n vammaisten henkilöiden oikeuksien komiteassa parantavat tietoisuutta ja ymmärrystä sopimuksen mukaisista oikeuksista ja edistävät niiden toteutumista Suomessa.

Seuranta ja arviointi

Kun kehitämme toimintaamme ja suunnittelemme sen painopisteitä, hyödynnämme indikaattoreina kontaktiseurannan, lakineuvontaa ja koulutuksia koskevien palautekyselyiden, itsearviointin sekä yhteistyökumppaneille joka toinen vuosi tehtävän vaikuttavuusarviointikyselyn tuloksia.

Malike-toiminta

Tavoitteet

Malikkeen toiminnan tavoitteena on tarjota erilaisia osallistumisen mahdollisuuksia vaikeavammaisille lapsille ja aikuisille sekä lisätä tietoa ja vaikuttaa heidän osallistumistaan ja osallisuuttaan edistäviin asioihin.

Toiminnan sisältö ja toteutus

Järjestämme Ulos talosta, pois pihasta toimintavälinekoulutusta vaikeavammaisten henkilöiden lähi-ihmisille, ammattilaisille ja opiskelijoille. Järjestämme toiminnallisia kurseja ja toimintavälineiden kokeilutapahtumia vaikeavammaisille lapsille ja aikuisille perheineen sekä heidän lähi-ihmisilleen. Toimintavälineiden kokeilutapahtumat perustuvat verkostojen yhteistyöpyyntöihin ja ne suunnitellaan yhteistyössä paikallisten ja valtakunnallisten toimijoiden kanssa.

Tuotamme materiaalia ja pidämme erilaisissa verkostoissa asiantuntijapuheenvuoroja vaikeavammaisten ihmisten osallistumismahdollisuuksien ja osallisuuden edistämiseksi sekä tiedotamme kohderyhmän kokemuksista. Neuvomme ja ohjaamme toimintavälineiden käytössä ja hankinnassa, teemme toimintavälineiden tuotekehitysyhteistyötä, tarjoamme toimintavälineiden vuokrausta ja toimimme Välineet.fi -verkostossa.

Toimintaa toteutetaan valtakunnallisesti eri puolella Suomea. Toiminnasta vastaavat seitsemän vakituista työntekijää, yhteistyössä verkostojen kanssa.

Tulokset ja vaikutukset

Toiminnassa tavoitellaan toimintokohtaisesti seuraavia tuloksia ja vaikutuksia:

Ulos talosta, pois pihasta -toimintavälinekoulutuksissa osallistujat saavat uutta tietoa, ideoita ja kokemuksia vaikeavammaisten lasten ja aikuisten osallistumisen mahdollisuuksista. Koulutukset muuttavat osallistujien toimintatapoja ja osallistujat lisäävät omassa toimintaympäristössään vaikeavammaisten osallistumisen mahdollisuuksia. Koulutukset synnyttävät uusia alueellisia verkostoja tukemaan vaikeavammaisten henkilöiden osallistumista.

Toiminnalliset kurssit edistävät perheen yhteisiä osallistumisen mahdollisuuksia ja lisäävät perheen jaksamista. Kurssit tuovat vaikeavammaisten osallistujien arkeen vaihtelua ja muutosta sekä sosiaalisia suhteita. Vaikeavammaiset osallistujat saavat uusia kokemuksia, käsitys omista voimavaroista ja mahdollisuuksista lisääntyy. Perheenjäsenten ja lähi-ihmisten käsitys vaikeavammaisen osallistujan voimavaroista ja mahdollisuuksista lisääntyy. Kurssit lisäävät rohkeutta käyttää ja vuokrata toimintavälineitä sekä edistävät omien välineiden hankintaa.

Toimintavälineiden kokeilutapahtumat lisäävät tietoa eri toimintavälineistä ja niiden mahdollisuuksista. Tapahtumat edistävät perheen yhteisiä osallistumisen mahdollisuuksia ja vaikeavammaiset osallistujat saavat uusia kokemuksia. Ne lisäävät rohkeutta käyttää ja vuokrata toimintavälineitä.

Toimintavälineiden vuokraus lisää toimintavälineiden kokeilumahdollisuuksia ja edistää henkilökohtaisten toimintavälineiden hankintaa.

Asiantuntijapuheenvuorot lisäävät tieto vaikeavammaisten osallistumisen ja osallisuuden mahdollisuuksista ja nostavat esiin vaikeavammaisten ihmisten tarpeita ja odotuksia. Niiden avulla tavoitetaan uusia ammattilaisia, opiskelijoita ja lähi-ihmisiä säännöllisen tiedotuksen piiriin.

Seuranta ja arviointi

Malikkeen palautejärjestelmän tavoitteena on kerätä luotettavaa tietoa toimintaan osallistuneilta, yhteistyökumppaneilta ja toimintavälineiden vuokraajilta sekä toiminnan laadusta ja tuloksista, että odotuksista ja tarpeista toimintaa kohtaan. Arvioinnin tuottamaa tietoa hyödynnetään toiminnan suunnittelussa, kehittämisessä ja päätöksenteon tukena. Arvioinnin painopisteenä ovat Ulos talosta, pois pihasta -toimintavälinekoulutukset, joita on järjestetty jo kymmenen vuoden ajan.

Kansalaistoiminta

Kehitysvammaisille henkilöille suunnattu toiminta

Tavoite 1.

Saavutettavan koulutustoiminnan tavoitteena on edistää osallistujien itsetuntemusta ja itseluottamusta, mahdollisuutta osallistua omaa elämää koskeviin päätöksiin ja kykyä toimia aktiivisesti lähiympäristössä.

Toiminnan sisältö ja toteutus

Järjestämme kehitysvammaisille henkilöille selkokieliä koulutuksia ja työpajoja, joissa harjaannutetaan henkilön mahdollisuuksia sekä vaikuttaa omaan elämäänsä, että toimia yhteisten asioiden puolesta ryhmissä ja yhdistyksissä. Koulutuksissa nostetaan esille ajankohtaisia teemoja, jotka kiinnostavat tai huolestuttavat osallistujia.

Käytämme keinoina teatteri-ilmaisu, valokuvausta sekä tietoverkon mahdollisuuksia. Toiminta mallinnetaan ja siitä tehdään verkkomateriaalia myös muiden toimijoiden käyttöön. Vuonna 2018 painotetaan toimintamuotojen levittämistä järjestämällä seminaareja ja viestimällä laajasti kulttuurin ja digitalisaation mahdollisuuksista.

Keskeisiä yhteistyökumppaneitamme ovat kulttuurialan toimijat, lomajärjestöt, Me Itse -yhdistys paikallisine ryhmineen sekä puhevamma-alan järjestöt.

Tulokset ja vaikutukset

Koulutukset vahvistavat kurssilaisten itsetuntemusta ja rohkeutta keskustella vaikeaksi kokemista asioista.

Koulutukset lisäävät osallistujien sosiaalisia taitoja ja sosiaalisia suhteita.

Vaikuttamiskoulutuksissa osallistujien käsitys vaikuttamisen tavoista lisääntyy ja he uskaltavat rohkeammin käyttää osaamistaan.

Toiminta synnyttää koulutuskäytäntöjä ja verkkomateriaalia, jotka leviävät järjestön ulkopuolelle.

Seuranta ja arviointi

Seurannassa keskeisiä ovat toiminnan laajuutta ja toimintamuotojen leviämistä kuvaavat indikaattorit. Tärkeää on kerätä osallistujilta palautetta ja koettua hyötyä. Yhtenä arvioinnin kriteerinä on kehitysvammaisten henkilöiden aktiivisuus aikuisille suunnatun suunnittelussa ja toteuttamisessa.

Tavoite 2.

Best Buddies -toiminnan tavoite on edistää Tukiliiton kohderyhmään kuuluvien kehitysvammaisten henkilöiden ja vammattomien nuorten tasavertaista kohtaamista vapaa-ajan toiminnassa.

Toiminnan sisältö ja toteutus

Yhdistämme kaveripareja kehitysvammaisista ja vammattomista nuorista aikuisista sekä järjestämme ryhmätapaamisia Tampereen ja Jyväskylän alueilla.

Laajennamme ja uudistamme yhteistyötä nuorisopalveluiden kanssa ja siirrymme nuorisopalveluissa uusiin toimipisteisiin. Tuemme nuorisopalveluita toimintansa tiedottamisessa kehitysvammaisille henkilöille.

Laajennamme yhteistyötä jäsenyhdistysten kanssa. Viestimme kehittämästämme koulutuspaketista ja tuemme yhdistyksiä kaveritoiminnan käynnistämisessä. Viestimme vapaaehtoistoiminnan yhdenvertaisuudesta ja inklusiivisuudesta.

Tulokset ja vaikutukset

Kehitysvammaisten ja vammattomien nuorten ja aikuisten yhteinen tekeminen lisääntyy. Kehitysvammaiset nuoret ja aikuiset saavat mahdollisuuksia toimia vapaaehtoisina. Tampereen ja Jyväskylän seuduille syntyy uusia kaveripareja ja Kohtaa mut -tapahtumia, jotka ovat kaikille avoimia inklusiivisia tilaisuuksia. Nuorisopalveluissa Jyväskylässä ja Tampereella tavoitetaan kehitysvammaisia nuoria entistä paremmin ja toiminnan saavutettavuus lisääntyy. Uudet tukiyhdistykset aktivoituvat yhteistyökumppaneiksi.

Seuranta ja arviointi

Toiminnan laajuuden indikaattoreina toimivat kaverihakijoiden ja uusien kaveriparien määrät, tapaamisiin osallistuneiden ja uusien yhteistyöyhdistysten määrät. Arvioinnissa huomioidaan osallistujapalaute, yhteistyökumppaneiden arvio yhteistyöprosesseista sekä vapaaehtoisten nuorten ja aikuisten aktiivisuus suunnittelussa ja toteutuksessa.

Perheille ja läheisille suunnattu toiminta

Tavoite 1.

Perhetyön tavoitteena on mahdollistaa vertaistuki, antaa perheille välineitä lasten ja nuorten osallisuuden edistämiseen ja osallistua ajankohtaiseen perhepoliittiseen keskusteluun.

Yritetään tavoittaa tukiyhdistysten toiminnan ulkopuolella olevia perheitä mukaan toimintaan.

Toiminnan sisältö ja toteutus

Järjestämme perheille työpajoja ja tuettuja lomia, joissa vertaistuki mahdollistuu. Perheille suunnatuissa koulutuksissa ja työpajoissa teemana ovat mm. vuorovaikutustaidot, itsemääräämisoikeus, tuettu päätöksenteko ja henkilökohtainen apu.

Tuotamme ja levitämme koulutus- ja tukipakettia yhdistyksille ja muille verkostoille, joita kiinnostaa lapsiperhetoiminnan käynnistyminen.

Käynnistämme verkkovapaaehtoistoimintaa, kohderyhmänä vanhemmat, joilla on peruskoulunsa päättäviä Tukiliiton kohderyhmään kuuluvia nuoria.

Teemme yhteistyötä lasten osallisuuden edistämiseksi, esimerkiksi tuomalla esiin lasten henkilökohtaisen avun merkitystä.

Osallistamme vanhempia ja vammaisia lapsia toiminnan suunnitteluun ja toteuttamiseen. Tuemme tapahtumissa perheverkostojen syntymistä.

Tulokset ja vaikutukset

Perheet kokevat saavansa työpajoista, koulutuksista ja lomista vertaistukea.

Perheet saavat valmiuksia lasten ja nuorten vuorovaikutuksen, osallistumisen ja osallisuuden tukemiseen.

Työpajat ja koulutukset aktivoivat vapaaehtoisverkostojen toimintaa paikallisesti ja verkossa. Perhepoliittiset asiat ovat näkyvillä Tukiliiton viestinnässä.

Seuranta ja arviointi

Toiminnan laajuuden indikaattoreina toimivat osallistujamäärät ja lapsiperhetoimintaa käynnistävien yhdistysten määrät. Arvioinnissa huomioidaan osallistujapalautte, yhteiskumppaneiden arvio yhteistyöprosesseista sekä perheiden aktiivisuus suunnittelussa ja toteutuksessa.

Tavoite 2.

Harvinaisille kehitysvamma ryhmille suunnatun toiminnan tavoitteena on mahdollistaa perheiden vertaistuki, tukea yhdistysten ja verkostojen toimintaa sekä tuottaa tietoa harvinaisista kehitysvammoista.

Toiminnan sisältö ja toteutus

Järjestämme harvinaisille ryhmille viikonlopun pituisia tapaamisia ja lyhyempiä työpajoja, joissa nostetaan esille lapsen osallistumisen ja osallisuuden teemoja.

Harvinaisille ryhmille järjestetään yhdessä lomajärjestöjen kanssa tuettuja lomia, joissa mahdollistuu perheiden vertaistuki ja kaikkien perheen lasten osallistuminen lomapaikan ohjelmaan.

Yhteistyö harvinaisasioissa on vilkasta: Tukiliitto toimii aktiivisesti Harvinaiset-verkostossa ja yhteistyö jatkuu Norio-keskuksen sekä HUS:in kliinisen genetiikan osaamiskeskuksen kanssa. Toimintaa kehitetään yhdessä kaikille Tukiliiton kohderyhmille suunnatun toiminnan kanssa.

Tulokset ja vaikutukset

Vanhempien jaksaminen paranee ja perheiden arki helpottuu keskusteluiden ja kokemustenvaihdon myötä.

Perheet tutustuvat toisiinsa ja syntyy uusia verkostoja.

Diagnoosikohtaisten yhdistysten ja verkostojen toiminta aktivoituu ja ne tavoittavat uusia perheitä.

Harvinaisten kansallinen ohjelma etenee ja järjestöjen rooli muodostuu siinä merkittäväksi.

Vammaisten henkilöiden ja heidän perheidensä kokemukset tulevat kuulluksi harvinaisille ryhmille suunnatuissa julkisissa palveluissa.

Seuranta ja arviointi

Perheitä, verkostoja sekä diagnoosikohtaisia yhdistyksiä otetaan aktiivisesti mukaan toiminnan suunnitteluun ja mahdollisuuksien mukaan tapaamisia järjestetään yhdessä. Toiminnan laajuutta ja laatua seurataan aktiivisesti. Arvioinnissa käytetään lisäksi verkostoilta saatua palautetta.

Mahti -sopeutumisvalmennus

Tavoitteet

Sopeutumisvalmennusprosessi tukee osallistujien kykyjä ja taitoja. Mahdollisuudet ymmärtää ja vaikuttaa omaan elämään ja olosuhteisiin lisääntyvät.

Sopeutumisvalmennukseen osallistuvat perheet ja heidän lähipiirinsä saavat käyttöönsä arkeensa sopivia kommunikaation ja vuorovaikutuksen tukimuotoja. Lapsi ja nuori saa kokeilla ja etsiä itselleen sopivia tapoja toimia vuorovaikutuksessa yhdessä perheen kanssa.

Toiminnan sisältö ja toteutus

Toteutamme Tukiliiton kohderyhmään kuuluville vammaisille henkilöille ja perheille noin puolen vuoden pituisen sopeutumisvalmennusprosessin.

Keräämme tietoa perheiden ja aikuisten vammaisten henkilöiden tarpeista ja tuotamme hyödyllistä kokemustietoa muun toiminnan suunnitteluun ja kokemusasiantuntijuuden käytön vahvistamiseen niin omassa järjestössä kuin muuallakin.

Teemme yhteistyötä muiden järjestöjen kanssa edistääksemme vammaisten henkilöiden mahdollisuutta vuorovaikutukseen ja saavutettavaan viestintään.

Tuotamme jäsenyhdistyksille koulutuspaketin, joka keskittyy kommunikaation ja vuorovaikutuksen tukemiseen.

Tulokset ja vaikutukset

Sopeutumisvalmennuskurssilla asetettu konkreettinen arjen muutostavoite onnistuu ja muutos vaikuttaa myönteisesti arjen sujumiseen ja saatu vertaistuki koetaan voimauttavana.

Lähi-ihmiset osaavat tukea vammaisen henkilön toimintakykyä ja identiteetin vahvistumista.

Perhe ja lähipiiri saavat käyttöönsä arkeensa sopivia kommunikaation ja vuorovaikutuksen tukimuotoja.

Kokemustietoa ja prosessin tuloksia hyödynnetään Tukiliiton vaikuttamistyössä ja vertaistukitoiminnan kehittämisessä.

Seuranta ja arviointi

Kurssilaiset arvioivat tavoitteidensa saavuttamista suhteessa asetettuihin tavoitteisiin. Koko toiminnan laajuudesta ja laadusta kerätään tietoa niin osallistujilta, työntekijöiltä kuin yhteistyökumppaneilta.

Yhdistysten tuki

Tavoitteet

Tavoitteena vahvistaa yhdistysten elinvoimaisuutta, kehitysvammaisten henkilöiden aktiivista roolia ja alueellista Me Itse -yhteistyötä, lisätä alueellista vaikuttamista ja yhdistysten keskinäistä yhteistyötä sekä tukea yhdistysten yhdistymisprosesseja.

Toiminnan sisältö ja toteutus

Aluekoordinaattoreiden neuvonta ja ohjaus, keskitetty jäsenrekisteri ja jäsenmaksujen perintä jatkuvat.

Toteutamme jäsenistölle 5-6 alueellista koulutuspäivää, joissa teemana on osallisuuden tukeminen sekä kehitysvammaisten henkilöiden ja perheiden palveluiden muutokset.

Toteutamme valtakunnallisen koulutuspäivän jäsenyhdistysten puheenjohtajille, sihteereille ja muille aktiivitoimijoille. Seminaaripäivässä käsitellään kansalaistoiminnassa tapahtuvaa muutosta, tarvetta yhdistysten yhteistoiminnan lisäämiseen sekä yhdistymisprosessien mahdollisuuksia. Tuotamme yhdistysten yhteistyössä tilattavaksi koulutuspaketteja, jotka liittyvät palveluihin ja vaikuttamiseen. Lisäksi järjestämme jäsenistölle keskustelutilaisuuksia kehitysvammaisten henkilöiden itsemääräämisoikeudesta, YK:n vammaissopimuksen teemoista sekä tuetusta päätöksenteosta.

Levitämme hyviä käytäntöjä Me Itse -ryhmien ja tukiyhdistysten yhteistyöstä.

Avustamme taloudellisesti yhdistysten yhdessä järjestämää toimintaa strategian linjausten mukaisesti.

Järjestämme kehitysvammaisten teemaviikon kampanjan.

Valmistaudumme sääntöuudistuksen tuomaan rakenneuudistukseen yhdistys- ja aluetasolla.

Tulokset ja vaikutukset

Yhdistykset tunnistavat toimintaympäristössä tapahtuvia muutoksia ja uudistavat toimintaansa.

Yhdistysten koko kasvaa ja tapahtuu suunniteltuja yhdistymisiä.

Kehitysvammaisten henkilöiden aktiivisuus jäsenyhdistysten toiminnassa kasvaa ja yhteistyö tukiyhdistysten ja Me Itse ryhmien välillä tiivistyy.

Yhdistykset tukevat omassa toiminnassaan kehitysvammaisen ihmisen itsemääräämisoikeutta, osallisuutta ja täysivaltaista kansalaisuutta.

Yhdistykset tekevät tiivistä yhteistyötä toisten tukiyhdistysten ja muiden toimijoiden kanssa alueellisesti ja paikallisesti.

Seuranta ja arviointi

Toiminnan laajuuden indikaattoreina seurataan koulutuksiin osallistuneiden määrää sekä neuvonnan määrää teemoittain. Toiminnan tulosten saavuttamista arvioidaan yhdistystoimijoilta saadun palautteen, yhdistysten toiminnan aktivoitumisen sekä yhdistyskentällä tapahtuvan yhteistyön lisääntymisen avulla.

Viestinnän kehittäminen

Tavoitteet

Tavoitteemme on vaalia kaikessa viestinnässä kehitysvammaisen ihmisen äänen kuulumista, aktiivista roolia ja omaa tekijyyttä. Viestimme strategian päätavoitteesta – vammaisen ihmisen osallisuudesta – jäsenistölle, sidosryhmille ja suurelle yleisölle.

Välitämme saavutettavaa ja tarpeenmukaista tietoa oikeuksista, palveluista ja erilaisista tukimuodoista. Viestimme jäsenistölle hyvistä toimintaideoista ja edistämme vertaisoppimista.

Toiminnan sisältö ja toteutus

Jatkamme monikanavaisen viestinnän kehittämistä strategian antamaan suuntaan.

Vuonna 2017 uudistettua verkkopalvelua kehitetään ja vahvistetaan. Verkkoalusta tukee uudenlaista audiovisuaalista viestintää sekä tukee Tukiliiton näkyvyyttä ja vaikuttavuutta sosiaalisessa mediassa. Verkkosivuston tarinallinen, kokemuksellinen aineisto edellyttää uudenlaista otetta sisällöntuotantoon ja aineistojen päivittämiseen. Jäsenlehdet ilmestyvät tehtyjen linjausten mukaisesti: yleiskielisiä Tukiviestejä ilmestyy neljä ja selkokielellisiä Leija-lehtiä kuusi.

Järjestämme sosiaalisen median kautta jäsenistölle ja potentiaalisille jäsenille vuorovaikutuksellisia tietoiskuja ja luentoja.

Tulokset ja vaikutukset

Tukiliiton viestintä ja sen tuottama hyöty on ihmisille entistä helpommin saavutettavaa. Se tekee koko järjestöstä houkuttelevamman ja helpommin saavutettavan.

Tukiliiton rooli julkisessa keskustelussa vahvistuu. Pystymme tekemään entistä paremmin näkyväksi meille tärkeitä teemoja ja Tukiliiton työn merkitystä.

Seuranta ja arviointi

Seuraamme kaikkia viestinnän indikaattoreita: mediaseuranta, verkkosivustoanalytiikka, sosiaalisen median mittarit ja laadullinen arviointi.

Uusien välineiden myötä saamme aiempaa tarkempaa ja laajempaa tietoa kohderyhmämme tarpeista ja tavoista käyttää viestinnän välineitä. Kertyvä tieto antaa suunnan kehitystyölle.

Talousarvioraami vuodelle 2018

Toiminnan laajuus:

Toiminnan laajuus euroissa on 3,6 miljoonaa euroa. (Vuonna 2017 laajuus on 3,5 miljoonaa euroa).

Raha-automaattiyhdistyksen avustusten osuus tuotoista on noin 70 %.

Toiminnan muutokset:

Yleisrahoitteiseen toimintaan ei suunnitella merkittäviä, talousvaikutteisia muutoksia.

Haetaan neljä uutta projektiavustusta/ kehittämishanketta. Varainhankinnan laajuuden suunnitellaan kasvavan.

Tulos:

Taloudessa pyritään tasapainoiseen tulokseen: tavoitteena on pieni ylijäämä, joka riittää kattamaan vuotuiset lainanhoitokulut.

Investoinnit:

Suunnitelmissa ei ole isoja investointeja vuodelle 2018.